

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Wydział Architektury

ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań, tel. +48 61 665 3301, fax +48 61 665 3300

e-mail: office_darf@put.poznan.pl, www.architektura.put.poznan.pl

KARTA OPISU MODUŁU ZAJĘĆ

Nazwa modułu/przedmiotu		Kod	
HISTORIA ARCHITEKTURY 4		A_K_1.4_001	
Kierunek studiów	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny)	Rok / Semestr	
ARCHITEKTURA	ogólnoakademicki CKI	II/4	
Specjalność	Przedmiot oferowany w języku:	Kurs (obligatoryjny/obieralny)	
-	polskim/angielskim	obligatoryjny	
Godziny		Liczba punktów	
Wykłady: 30 Ćwiczenia: - Laboratoria: 15 Projekty / seminaria:-		3	
Stopień studiów:	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna)	Obszar(y) kształcenia	Podział ECTS (liczba i %)
I	STACJONARNE	NAUKI TECHNICZNE	3 (100%)
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku)	
kierunkowy		ogólnouczelniany	
Odpowiedzialny za przedmiot:		Wykładowca:	
dr hab. Hanna Grzeszczuk-Brendel		dr hab. Hanna Grzeszczuk-Brendel	
e-mail: hanna.grzeszczuk-brendel@put.poznan.pl		e-mail: hanna.grzeszczuk-brendel@put.poznan.pl	
Wydział Architektury		Wydział Architektury	
ul. Nieszawska 13 A, 61-021 Poznań		ul. Nieszawska 13 A, 61-021 Poznań	
tel.: 61 665 32 87		tel.: 61 665 32 87	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:			
1	Wiedza:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ student ma podstawową wiedzę z zakresu historii powszechnej ▪ student ma podstawową wiedzę z zakresu historii architektury i urbanistyki od okresu prehistorycznego do końca XVIII wieku ▪ student ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistyki ▪ student ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań procesów historycznych 	
2	Umiejętności:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie, ▪ student wykazuje umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł ▪ student zna podstawy geometrii wykreślnej 	
3	Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ student rozumie konieczność poszerzania swoich kompetencji, gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu 	
Cel przedmiotu:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. uświadomienie studentom ciągłości europejskiej tradycji architektonicznej w zakresie ewolucji potrzeb, techniki i koncepcji artystycznych od końca XVIII wieku do pierwszej połowy XX wieku (ok. 1750-1945) 2. zapoznanie z najważniejszymi dziełami, twórcami i teoriami architektury europejskiej i amerykańskiej omawianego okresu 3. określenie związków między możliwościami technicznymi wykształconymi od początku rewolucji przemysłowej a nowymi kierunkami architektury w XIX i I połowie XX wieku 			

4. uświadomienie studentom związków między trendami architektury nowoczesnej od jej początków do współczesności
5. uświadomienie prawideł twórczego myślenia, dochodzenia do nowych rozwiązań formalnych, funkcjonalnych i technicznych
6. uświadomienie studentom powiązań między kompozycją urbanistyczną i architektoniczną
7. rozwijanie umiejętności interpersonalnych przez pracę w grupie
8. ćwiczenie umiejętności analizy budowli z różnych okresów
9. porównanie prezentacji na forum grupy
10. rozbudowanie słownictwa fachowego, rozwój umiejętności formułowania i konfrontowania indywidualnych poglądów na forum grupy

Efekty kształcenia

Wiedza:

Efekty kierunkowe		student, który zaliczył przedmiot,	Odniesienie do obszarowych efektów kształcenia
W01	A1_W01	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę o trendach rozwojowych i kluczowych zagadnieniach oraz wiedzę szczegółową związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii architektury powszechnej i polskiej po przełomu XVIII i XIX wieku do połowy wieku XX	P6S_WG
W02	A1_W03	ma podstawową wiedzę do zrozumienia społecznych, historycznych, przyrodniczych, ekonomicznych, organizacyjnych prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania jakością	P6S_WG

Umiejętności:

U01	AU1_U01	student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie,	P6S_UW
U02	AU1_U03	potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku angielskim prezentację ustną i dobrze udokumentowane opracowanie dotyczące zagadnień z zakresu architektury i urbanistyki	P6S_UW

Kompetencje społeczne:

K01	A1_K02	Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej, jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację	-
K02	A1_K07	potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy	-

Metody kształcenia

1. Wykład problemowy, Wykład z prezentacją multimedialną.
2. Laboratorium: metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, mapy, roczniki statystyczne, Internet itp.), prezentacja multimedialna, studium i analiza przypadku, praca w grupach, analiza zdarzeń krytycznych, dyskusja, wizja lokalna.
3. 3.eLearning Moodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Cykl wykładów z przedmiotu Historia Architektury Powszechnej 4 kończy się egzaminem. Student odwołuje się do tematów podanych w sylabusie. Najpóźniej w dniu egzaminu student dostarcza szkicownik dokumentujący uważność na wykładach. Przewidziany jest zerowy termin egzaminu oraz dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym. Egzamin z przedmiotu Historia Architektury 4 jest pisemny, jego integralną częścią jest sprawdzian umiejętności przekazywania wiedzy z wykorzystaniem rysunku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu Historia Architektury 4 jest zaliczenie laboratoriów z tego przedmiotu oraz dostarczenie szkicownika, który może być częścią szkicownika używanego na ćwiczeniach.

Laboratorium z przedmiotu Historia Architektury 4 stanowi uzupełnienie wykładów i podejmuje szczegółowe tematy przemian w architekturze i przestrzeni miejskiej w XI i XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem Poznania i jego związków z tendencjami europejskimi i polskimi.

Szkicownik jest centralnym elementem pracy na ćwiczeniach i wykładach, jak oceny końcowej. Każdy student powinien przynosić na wszystkie ćwiczenia szkicownik formatu A4. Każdy szkicownik powinien być kontynuacją szkicownika z poprzedniego semestru. W ramach ćwiczeń i wykładów wykonywane są rysunkowe opracowania i notatki prezentowanych tematów. Technika: ołówek/cienkopis, czas na wykonanie rysunków na ćwiczeniach i dyskusje dotyczące prezentacji ok. 15-20 minut. Prace są oceniane przez prowadzącego zajęcia.

Prezentacja powinna trwać około 20-25 minut, na każdym ćwiczeniu powinny odbyć się 2 prezentacje. Prezentacja powinna zawierać slajdy z komentarzem dotyczącym omawianego tematu oraz slajdu z komentarzem dotyczącymi zadania rysunkowego, ze szczególnym uwzględnieniem rzutów, przekrojów, elewacji, kontekstu

przestrzennego itp. W prezentacji powinna być zamieszczona wykorzystana bibliografia, przy czym jej znaczną część powinny stanowić pozycje książkowe.

Ocena końcowa na laboratoriach jest średnią ważoną z ocen z prezentacji, szkicownika, pracy semestralnej i kolokwium.

Ocena formująca

-ocena wiedzy oraz prezentacji pracy semestralnej na forum grupy, wspólna analiza i dyskusja, ocena pracy semestralnej

-oceny z prac rysunkowych

-ocena z kolokwium

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

-ocena uzyskana w trakcie egzaminu pisemnego i ewentualnie egzaminu poprawkowego

Przyjęta skala ocen: 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykład:

1. Wprowadzenie, omówienie sposobu prowadzenia wykładów oraz zasad zaliczenia przedmiotu. Historyzm jako oficjalny kierunek XIX wieku, architektura C.F. Schinkla.
2. Rewolucja przemysłowa na przełomie XVIII i XIX wieku: żelazo i szkło, zastosowanie w budynkach fabrycznych, mostach, dworcach kolejowych, halach targowych. Światowe Wystawy Przemysłowe jako święto postępu i nowe rozwiązania konstrukcyjne
3. H. Labrouste; Szkoła chicagowska – nowe konstrukcje w przestrzeni publicznej.
4. Problemy miasta w XIX-wieku – Paryż, Wiedeń.
5. Idee reformatorskie na przełomie XIX i XX wieku, miasta-ogrody. Morris i Arts and Crafts.
6. Secesja organiczna (Belgia, Niemcy, Francja, Hiszpania) – H.v.d.Velde, V.Horta, A.Endell, Guimard, A.Gaudi. Architektura A.Perreta
7. Secesja geometryczna (Szkocja, Wiedeń) – R. Mackintosh, Wagner, Loos, Olbrich, Hoffmann.
8. Architektura ekspresjonistyczna w Holandii i Niemczech, szkoła amsterdamska i de Klerk, Mendelsohn, Poelzig, Berg.
9. Futuryzm, konstruktywizm. De Stijl,
10. Początki awangardy: Deutsche Werkbund, Bauhaus, Wright.
11. Klasycy awangardy: Mies van der Rohe, Le Corbusier.
12. Architektura państw totalitarnych – Niemcy, Włochy, Związek Radziecki.
13. Architektura polska w XIX wieku od twórczości A. Corazziego do przełomu XIX/XX wieku.
14. Architektura polska w pierwszej połowie wieku XX.
15. Repetytorium.

Laboratorium:

1. Wprowadzenie do zajęć, podział na grupy i rozdział tematów prezentacji. Poznań w XIX wieku (prowadzący)
2. Konwersatorium: Rozszerzenie Poznania w początkach XX wieku, Stübben a wzorce Wiednia i Kolonii:
-Wiedeń
-Kolonie
-Poznań
3. Zajęcia terenowe: dzielnica cesarska w Poznaniu jako przykład późnego historyzmu. Ideowe znaczenia kostiumów stylowych:
-Zamek Cesarski
-Akademia Królewska i Bank Spółdzielczy Reiffeisena
-Dyrekcja Poczty i Ziemstwo Kredytowe
-Teatr Miejski i Komisja Kolonizacyjna
4. Konwersatorium: PWK a awangarda architektoniczna w Europie i w Polsce:
-wybrane wystawy światowe i ich znaczenie
-koncepcja przestrzenna i ideowa PWK
-wybrane pawilony i ich koncepcje stylowe
5. Konwersatorium: Reformy i utopie urbanistyczne: miasto linearne, miasto przemysłowe, miasto-ogród:
-miasto linearne (A. Soria Y Mata)
-miasto-ogród (E. Howard)
-miasto przemysłowe (T. Garnier)
6. Konwersatorium: System pierścieniowo-klinowy Władysława Czarneckiego. Osiedla i zespoły mieszkaniowe: Ostroroga Zawady:
-system pierścieniowo-klinowy
-zespół Ostroroga i jego wzorce
-zespół Zawady i jego wzorce

7. Prezentacja prac semestralnych. Kolokwium. Podsumowanie zajęć.

Literatura podstawowa (może być rozszerzona przez prowadzącego ćwiczenia):

1. Giedion S.: Czas, przestrzeń, architektura. - narodziny nowej tradycji. Warszawa 1968.
2. Pevsner N.: Historia architektury europejskiej. T.2. Warszawa 1980.
3. Watkin D.: Historia architektury zachodniej. Warszawa 2001.
4. Wisłocka I.: Awangardowa architektura polska 1918-1939. Warszawa 1968.
5. Jaroszewski T.: Od klasycyzmu do nowoczesności. Warszawa 1996.
6. e-skrypt do przedmiotu Historia Architektury Powszechnej i Polskiej 4.
7. Rykwert J.: Pokusa miejsca. Przeszłość i przyszłość miast. Kraków 2013.

Literatura uzupełniająca (może być rozszerzona przez prowadzącego ćwiczenia):

1. Ostrowska-Kęmbłowska Z.: Architektura i budownictwo w Poznaniu w latach 1780-1880. Poznań 2010.
2. Pałat Z.: Architektura a polityka. Gloryfikacja Prus i niemieckiej misji cywilizacyjnej w Poznaniu na początku XX wieku. Poznań 2011.
3. Grzeszczuk-Brendel H.: Miasto do mieszkania. Poznań 2012.
4. Świt-Jankowska B.: Projekty poznańskich osiedli z lat 1918-1939 a ich obecny kształt. Poznań 2011.
5. Tołłoczko Z.: „Sen architekta” czyli o historii i historyzmie architektury XIX i XX wieku. Kraków 2002.
6. Turowski A.: W kręgu konstruktywizmu. Warszawa 1979.
7. Overy P. De Stijl. Warszawa 1979.

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	89	3
Zajęcia wymagające indywidualnego kontaktu z nauczycielem	49	2
Zajęcia o charakterze praktycznym	27	1

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

forma aktywności	liczba godzin
udział w wykładach	30 h
udział w ćwiczeniach/ laboratoriach (projektach)	15 h
przygotowanie do ćwiczeń/ laboratoriów	6 x 2 h = 12 h
przygotowanie do kolokwium/przeglądu zaliczeniowego	8 h
udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia	3 x 1 h = 3 h
przygotowanie do egzaminu	20 h
obecność na egzaminie	1 h

Łączny nakład pracy studenta:

3 punkty ECTS

89 h

W ramach tak określonego nakładu pracy studenta:

- zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:

30h + 15 h + 3h +1h = 49 = h

2 punkty ECTS